

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно

- „Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви 2002/21/ЕО относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги, 2002/19/ЕО относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях, и 2002/20/ЕО относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги“
- „Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги, Директива 2002/58/ЕО относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации и Регламент (ЕО) № 2006/2004 за сътрудничество в областта на защита на потребителите“
- „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейския орган за пазара на електронни съобщения“

COM(2007) 697 окончателен — 2007/0247 (COD)

COM(2007) 698 окончателен — 2007/0248 (COD)

COM(2007) 699 окончателен — 2007/0249 (COD)

(2008/C 224/11)

На 10 декември 2007 г. Европейската комисия реши, съгласно член 95 от Договора за създаване на Европейската общност, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно:

„Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви 2002/21/ЕО относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги, 2002/19/ЕО относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях, и 2002/20/ЕО относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги“.

„Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги, Директива 2002/58/ЕО относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации и Регламент (ЕО) № 2006/2004 за сътрудничество в областта на защита на потребителите“.

„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейския орган за пазара на електронни съобщения“.

Специализирана секция „Транспорт, енергетика, инфраструктури, информационно общество“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие становището си на 8 май 2008 г. (докладчик: г-н HERNÁNDEZ BATALLER).

На 445-ата си пленарна сесия, проведена на 28 и 29 май 2008 г. (заседание от 29 май 2008 г.), Европейският* икономически и социален комитет прие настоящото становище с 80 гласа „за“ и 1 глас „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 ЕИСК споделя целите на Комисията да се даде възможност на потребителите да извлекат максимална полза от пазара на електронни съобщения, да се гарантира липсата на нарушаване или ограничаване на конкуренцията, да насърчава ефективните инвестиции в инфраструктура и да поощрява иновациите, стимулирайки по този начин ефикасното потребление и управление на радиочестотния спектър и на номерационните ресурси.

1.2 Предвид факта, че секторът на електронните съобщения се характеризира с високо ниво на технологични иновации и със силно динамични пазари, ЕИСК счита за задоволителни регулаторния модел на рамката на електронните съобщения и предложените изменения, които се основават на:

1.2.1 децентрализирано регулиране в държавите-членки, като отговорността за наблюдаване на пазарите въз основа на общ

набор от принципи и процедури се възлага на националните органи. Едновременно с това се укрепват независимостта, ежедневно управление и правомощията на НРО, като им се гарантират подходящи бюджети и достатъчни човешки ресурси и се подсилват изпълнителните им правомощия с цел подобряване на ефективното прилагане на регулаторната рамка;

1.2.2 консолидация на вътрешния пазар и възлагане на Комисията на определени правомощия във връзка с транснационалните пазари, които излизат извън обхвата на отговорностите на държава-членка;

1.2.3 по-добра съгласуваност на законодателството чрез осъвременяване на определени разпоредби с цел привеждането им в съответствие с развитието на технологиите и пазара, и заличаване на редица остарели или ненужни разпоредби;

1.2.4 разработване на ефективна стратегия за управление на спектъра, насочена към създаване на единно европейско информационно пространство;

1.2.5 в изключителни случаи, функционално разделение по решение на НРО, след одобрение от страна на Комисията, за гарантиране предоставянето на продукти с еднакъв достъп за всички оператори на вторичните пазари, включително поделенията на вертикално интегрирания оператор;

1.2.6 постигане на надеждна и ефикасна комуникация чрез мрежите за електронни съобщения. За постигането на тази цел, Органът трябва да допринесе за хармонизацията на подходящите технически и организационни мерки за сигурност чрез предоставяне на експертни съвети;

1.2.7 укрепване на правата на потребителите по отношение на определени аспекти на договорите, прозрачността и публикуването на информация, наличието на услуги, информационните и аварийните услуги и преносимостта на номерата. Независимо от това, с предложенията не се постига по-високо ниво на защита на потребителите, както е предвидено в Договора за създаване на Европейската общност по отношение на защитата на потребителите, тъй като те не разглеждат други аспекти, като например регулиране на обслужването на клиентите, минимални нива на качеството, наказателни клаузи или евентуална съвместна продажба на услуги и терминали;

1.2.8 по-голяма защита на неприкосновеността на личния живот, въпреки че не всички предложения са достатъчно амбициозни, като например защитата от нежелани съобщения (спам), която според ЕИСК трябва еднозначно да се основава на принципа на изричното предварително съгласие на потребителя да получава търговски съобщения.

1.3 ЕИСК приветства включването на крайното оборудване в приложното поле на регулаторната рамка, тъй като това ще подобри електронния достъп за крайни потребители с увреждания. Комитетът приветства и създаването на задължителни мерки за крайни потребители с увреждания по отношение на универсалната услуга, подобряване на достъпа до публични телефонни услуги, включително аварийни услуги, информационни справочни услуги, еквивалентни на достъпните за останалите крайни потребители, както и други конкретни мерки.

1.4 Опростяването и намаляването на административните разходи е важно, а наличието на по-голяма гъвкавост при задачите за управление на спектъра ще улесни административните процедури и ползването на спектъра от операторите. ЕИСК счита, че следва да има ограничен брой изключения от техническо естество, както и по-широки изключения за постигане на цели от общ интерес — които да се определят от държавите-членки — като културно и езиково многообразие, свобода на изразяване и плурализъм в медиите, насърчаване на социалното и териториалното сближаване и безопасност на

човешкия живот, като се вземат предвид техническите, социалните, културните и политическите нужди на всички държави-членки, в съответствие с разпоредбите на националните законодателства и правото на Общността.

1.5 Създаването на Европейски орган за пазара на електронни съобщения, който ще бъде независим от Комисията и ще засили правомощията на НРО, би могло да бъде полезно, тъй като ще предостави средства за ефективно партньорство между Комисията и националните регулаторни органи по теми, изискващи съгласуваност на европейско ниво, като определяне на пазари, извършване на анализи и формулиране на решения, хармонизация на използването на радиочестотния спектър или определяне на транснационални пазари.

2. Въведение

2.1 През 2002 г. бе одобрена реформа на пазара на далекосъобщенията, която доведе до създаването на регулаторна рамка за електронните съобщения (включително всички спътникови и наземни мрежи, фиксирани и безжични), включваща директивите относно рамката, достъпа, разрешението и универсалната услуга, както и директивата относно обработката на личните данни и защитата на неприкосновеността на личния живот в сектора.

2.2 Тази регулаторна рамка на ЕС за електроните съобщителни мрежи и услуги бе създадена за улесняване достъпа на нови оператори до съществуваща инфраструктура, стимулиране на инвестициите в алтернативни инфраструктури и предлагане на потребителите на по-голям избор и по-ниски цени.

2.3 Регулаторният модел на сегашната рамка се основава на принципа на децентрализирано регулиране в държавите-членки, като отговорността за наблюдаване на пазарите въз основа на общ набор от принципи и процедури се възлага на националните органи.

2.4 Рамката предлага *минимално ниво на хармонизиране*, оставяйки определянето на мерките за изпълнение или на националните регулаторни органи (наричани по-долу „НРО“), или на държавите-членки.

2.5 Целта на регулаторната рамка е постепенно намаляване на специфичните за сектора правила *ex ante* паралелно с развитието на конкуренцията на пазара, посредством препоръка на Комисията, идентифицираща пазарите на стоки и услуги, в които правилата *ex ante* биха могли да се оправдаят.

2.5.1 Целта на всяка регулаторна интервенция *ex ante* е да бъде в полза на потребителите и да осигури конкурентоспособност на пазарите за крайни потребители. Определението за „*релевантните пазари*“ може да се променя с времето, тъй като характеристиките на стоките и услугите търпят развитие, а възможностите за продуктово заместване в търсенето и предлагането се променят, както е посочено в Препоръката на Комисията от 17 декември 2007 г. ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ОВ L 344, 28.12.2007 г., стр. 65.

3. Предложенията на Комисията

3.1 Комисията предлага широко преразглеждане на европейското законодателство, уреждащо електронните съобщения (наричано по-нататък „регулаторна рамка“), чрез съвместното представяне на:

- две предложения за директива: първото — за изменение на директивите относно рамката, достъпа и разрешението, а второто — за изменение на директивите относно универсалната услуга и защитата на неприкосновеността на личния живот;
- предложение за регламент за създаване на Европейски орган за пазара на електронни съобщения (наричан по-надолу „Органът“).

3.2 Накратко, тези предложения целят регулирането на „изменената“ европейска регулаторна рамка за електронни съобщения, като я приведат в съответствие с изискванията на националните регулаторни органи, операторите и потребителите на стоки и услуги.

3.3 Целта е да се създаде последователна „изменена регулаторна рамка“ за електронни съобщения, която да се възползва максимално от напредъка, постигнат от развитието на вътрешния пазар. Предложенията се отнасят до:

3.4 Предложението за изменение на директивите относно рамката, разрешението и достъпа:

- а) гарантира, по отношение на управлението на спектъра, че държавите-членки ще се консултират със заинтересованите страни, когато се обсъждат изключения от принципите за неутралност на технологиите и услугите, включително при преследване на цели от общ интерес;
- б) повишава последователността на регулаторната рамка чрез рационализиране на някои процедурни елементи в процеса на наблюдение на пазара, включително възможността Комисията да поеме анализа на пазара, ако НРО изоставя значително при изпълнение на задълженията си;
- в) подобрява целостта и сигурността на мрежата чрез подсилване на съществуващите задължения и разширява обхвата на изискванията за цялост отвъд телефонните мрежи с цел покриване на мобилни и IP мрежи;
- г) засилва законовите гаранции на заинтересованите страни чрез дефиниране на разнообразни критерии, отнасящи се до независимостта на НРО, и признава правото на обжалване на решенията на НРО и възможността за прекратяване на изпълнението на приети от тях мерки с цел предотвратяване на сериозни и необратими вреди в спешни случаи;
- д) задоволява нуждите на уязвими групи, включвайки технически изисквания за оборудване на терминали за подобряване на електронния достъп за лица с увреждания, и актуализирайки целите на НРО по отношение на по-възрастни потребители и социално нуждаещи се потребители;
- е) позволява на НРО, след получаване на предварително съгласие от Комисията, да налагат функционално разделение;

ж) създава обща процедура за подбор;

з) и накрая, засилва изпълнителните правомощия на НРО, които имат възможността да налагат конкретни условия за общи разрешения, с цел обезпечаване на достъпа на лица с увреждания, за защита на авторското право и интелектуалната собственост и за гарантиране на съобщения от обществени органи в случай на непосредствени заплахи.

3.5 Предложението за изменение на схемата за универсална услуга, обработка на лични данни и защита на неприкосновеността на личния живот и правата на потребителите в сектора на електронните съобщения, както и режимът относно сътрудничеството в областта на защитата на потребителите се основава на постигнатия вече напредък в законодателния подход на Комисията в този сектор.

3.5.1 Признава се в тази връзка, че само конкуренцията не е достатъчна за задоволяване нуждите на всички потребители и защита на правата на потребителите; поради това са включени конкретни разпоредби, гарантиращи универсалната услуга, правата на потребителите и защитата на личните данни.

3.5.2 В частност, предложението цели да подобри прозрачността на тарифите и публикуването на информация за крайните потребители, като от операторите се изисква да публикуват сравнителна, подходяща и актуална информация в леснодостъпна форма, и като се предоставят правомощия на НРО да налагат спазването на тези задължения от операторите.

3.5.3 Включени са разпоредби за преносимост на номерата, така че потребителите да могат лесно да сменят доставчика (установен е максимален срок от един работен ден за ефективен пренос на номерата, а на НРО се дават правомощия за предотвратяване на възпиращи практики от доставчиците); извършват се подобрения на изискванията за информация относно местоположението на лицата, извършващи повиквания към аварийните услуги, като задължението за предоставяне на информация на аварийните служби.

3.5.4 „Възможността“ държавите-членки да приемат конкретни мерки в полза на потребители с увреждания е заменена с изрично „задължение“ за това, като се дава право на НРО да изискват от операторите да публикуват информация, представляваща интерес за потребители с увреждания.

3.5.5 Освен това, НРО ще имат правомощия да предотвратяват снижаването на качеството на услугата, установявайки минимални нива на качество за мрежови предавателни услуги за крайни потребители, и ще могат да наблюдават тарифите на дребно, ако няма предприятие, определено като доставчик на универсална услуга.

3.5.6 Ще бъдат предприети и стъпки за гарантиране уведомяването на крайните потребители за нарушаване на сигурността, водещо до загуба или по друг начин компрометиране на личните им данни, и за информирането им относно предпазните мерки, които могат да вземат за свеждане на щетите до минимум.

3.5.7 В този дух, използването на „шпионски програми“ или друг вреден софтуер се забранява, независимо от метода, използван за инсталирането му върху оборудване на потребител; борбата срещу нежеланите търговски съобщения в Европа се засилва чрез разпоредбата доставчиците на интернет услуги да предприемат законови действия срещу разпространители на спам.

3.6 В заключение, заслужава да се изтъкне предложението за създаване на „Орган“, отчиташ се пред Европейския парламент, който ще включва регулаторен съвет, състоящ се от ръководителите на НРО на всички държави-членки на ЕО и ще замени Европейската група на регулаторите (ЕГР) ⁽²⁾.

3.6.1 Този орган ще консултира Комисията относно приемането на някои решения, ще действа като експертен център за електронни съобщителни мрежи и услуги на ниво ЕС и ще поеме функциите на Европейската агенция за мрежова и информационна сигурност (ENISA).

4. Общи бележки

4.1 ЕИСК приветства предложенията на Комисията, доколкото те целят да намерят решения за нуждите в областта на регулирането и управлението на европейския пазар на електронни съобщителни услуги.

4.1.1 ЕИСК подкрепя целта на Комисията за по-нататъшно отваряне на пазара на далекосъобщенията за конкуренция и за повишаване на инвестициите във високоскоростни мрежи (включително всички фиксирани, мобилни и спътникови технологии ⁽³⁾), както и целта за постигане на интернет на бъдещето (интернет на нещата и семантичен интернет), така че да се осигури оптимизирано управление на спектъра на вътрешния пазар, и в контекста на цифровизацията на аудиовизуалните услуги. Това е в общия интерес на потребителите и бизнеса, нуждаещи се от достъп до висококачествени далекосъобщителни системи и услуги.

4.1.2 ЕИСК отбелязва, че настоящата регулаторна рамка в сектора на далекосъобщенията позволи:

- постигането на съществен напредък към по-отворени, динамични пазари, както се изтъква от Комисията в нейния 12-ти доклад относно изпълнението на регулаторния пакет за далекосъобщенията;
- борбата със сериозното неравенство между операторите, което е наследство от преимуществата, облагодетелствали старите държавни монополи.

4.2 ЕИСК счита за положително и това, че регулаторната схема, заложена в предложенията, е разширена до сферата на електронните съобщения, и следователно, до всички мрежи за предаване и доставка на услуги, от които то се състои.

4.3 В допълнение към подобряването на чисто техническите и управленски аспекти, посочени по-горе, Комитетът приветства

⁽²⁾ Създадена с Решение на Комисията 2002/627/ЕО от 29.7.2002 г., последно изменено с Решение на Комисията 2004/641/ЕО от 6.12.2007 г., ОВ L 323, 8.12.2007, стр. 43.

⁽³⁾ Вж становище ОВ С 44, 16.2.2008 г., стр. 50, (докладчик: г-н Retureau).

големия брой разпоредби, насочени конкретно към укрепване на правата на потребителите на електронни съобщителни услуги, както и процедурните и административни гаранции за операторите, които осигуряват правилното изпълнение на тези разпоредби (право на изслушване на засегнатите страни, основания за решения, предпазни мерки и право на обжалване). С въвеждането на тези гаранции се гарантира „правото на добра административна“, записано в член 41 на Хартата на основните права.

4.4 ЕИСК подкрепя в частност предложенията, направени в предходни становища и взети предвид в предложението на Комисията, относно:

- изискването държавите-членки да приемат конкретни мерки за подпомагане на потребители с увреждания ⁽⁴⁾ за постигане на целите на Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания;
- общите принципи за управление на спектъра (тъй като спектърът е от обществен интерес и трябва да се управлява от икономическа, социална и екологична гледна точка), които, освен неутралност на технологиите и услугите, трябва да обезпечават и културно и езиково разнообразие, свобода на изразяването и медиен плурализъм, и да отразяват техническите, социалните, културните и политическите нужди на всички държави-членки ⁽⁵⁾.

4.4.1 За да се гарантира културното и езиково многообразие е важно също така при предаването на съобщения по електронна поща диакритичните знаци на различните езици и буквите на кирилица, гръцки и други, да бъдат четливи, а не деформирани. Не би следвало използването на букви с диакритични знаци в кратки съобщения (SMS) да бъде по-скъпо.

4.5 ЕИСК подкрепя предложенията на Комисията, особено във връзка със следните аспекти:

- a) опростяването на процедурите за анализ на пазара, което намалява административната тежест за НРО и административните разходи на операторите;
- b) подобряването на сигурността и целостта на мрежите, което гарантира надеждно ползване на електронните съобщения;
- v) укрепването на независимостта на НРО чрез ограничаване на възможностите на други публични органи да влияят върху ежедневно им управление и чрез осигуряване на собствени, независими бюджети и достатъчни човешки ресурси за НРО.

5. Специфични бележки

5.1 Тъй като целта на предложенията на Комисията е, първо, да се приемат мерки за сближаване на националното законодателство в областта на електронните съобщения и, второ, да се създаде нов наднационален орган, ЕИСК желае да подчертае, че предложенията се основават изключително на член 95 от Договора за създаване на Европейската общност.

⁽⁴⁾ Проучвателно становище относно „Бъдещо законодателство в областта на електронния достъп“, ОВ С 175, 27.7.2007 г., стр. 91-95.

⁽⁵⁾ ОВ С 151, 17.6.2008 г., стр. 25.

5.1.1 Разбира се този член може да бъде подходящо и достатъчно правно основание за постигане на преследваните цели ⁽⁶⁾, но съгласно съдебната практика на Съда на Европейските общности, Комисията ще трябва да следи, че приетите за тази цел мерки ще окажат реално въздействие върху националните законодателни разпоредби (водейки до тяхното изменение) и ще регулират в изчерпателна степен на наднационално ниво всички онези аспекти, които ще облагодетелстват потребителите и ползвателите на електронни съобщения, както и аспектите, отнасящи се до законовите и процедурните гаранции, заложиени в предложенията ⁽⁷⁾.

5.1.2 Накратко, приемането на бъдещата наднационална регулаторна рамка в тази област не трябва да се превърне в обикновена козметична преработка на сегашната наднационална регулаторна рамка в сектора на електронните съобщения.

5.1.3 Горното се отнася и до създаването на Органа, чието съществуване е напълно оправдано дотолкова, доколкото същият е в състояние да подпомогне последователното и ефективно изпълнение на големия брой предложени разпоредби, за които същият е отговорен по силата на предоставените му конкретни правомощия.

5.1.4 Създаването на този Орган отговаря на принципа на субсидиарност, тъй като съществуващото сътрудничество:

- a) е слабо структурирано и се основава на неефективни механизми, което разпокъсва вътрешния пазар;
- b) не гарантира еднакви условия за оператори, установени в различни държави-членки;
- v) пречи на потребителите да реализират ползите, произтичащи от конкуренцията и трансграничните услуги.

5.1.5 То е в съответствие и с принципа за пропорционалност, тъй като прави възможно установяването на ефективно партньорство между Комисията и националните регулатори по въпроси, по които се изисква европейска последователност.

5.2 Органът следва да функционира като изключителен форум за сътрудничество между НРО при упражняването на правомощията им съгласно регулаторната рамка.

5.2.1 ЕИСК очаква бъдещата оценка на работата на Органа, за да се гарантира, че неговата дейност се основава на прозрачност, отчетност и независимост, и че правомощията на НРО са засилени, като им е дадена солидна и прозрачна основа в правото на Общността.

5.3 По отношение на законодателния подход на предложената регулаторна рамка е важно да се признае ползата от прилагането на специфични критерии за регулиране на сектора, заедно с принципите и правилата на свободната конкуренция на вътрешния пазар ⁽⁸⁾. Това се отнася особено до въпросния сектор, който изисква административни интервенции *ex ante*, включващи сложни икономически анализи на съответния пазар, които не са необходими в други сектори на вътрешния пазар ⁽⁹⁾.

⁽⁶⁾ Решение на СЕО от 2.5.2006 г., дело C-436/03.

⁽⁷⁾ Пак там. Правни основания 44 и 45.

⁽⁸⁾ Виж А. Bavasso, „Electronics Communications: A new Paradigm for European Regulation“, CML Rev. 41, 2004 г., стр. 110 и следващи.

⁽⁹⁾ De STREEL, A: „The Integration of Competition Law Principles in the New European Regulatory Framework for Electronics Communications“, *World Competition*, 26, 2003 г., стр. 497.

5.3.1 ЕИСК изразява подкрепа за целта на регулаторната рамка за прогресивно намаляване на регулирането *ex ante* в сектора, паралелно с развитието на конкуренцията на пазара, която Комисията вече осъществява постепенно, например чрез препоръката си от 17 декември 2007 г. ЕИСК изразява надежда, че — предвид динамиката на пазара на електронни съобщения — характеристиките на продуктите и услугите и възможностите за тяхната замяна ще се развият по такъв начин, че прилагането на този вид мерки за намеса ще стане ненужно.

5.3.2 ЕИСК е убеден, че „функционалното разделение“ е изключителна мярка, която следва да се прилага пестеливо. Тя трябва да се налага само от НРО, след предварително одобрение от Комисията, която следва да поиска становището на новия Орган.

5.3.3 Подобно решение може да бъде оправдано единствено в случай на постоянен неуспех да се постигне ефективна недискриминация на различните засегнати пазари, както и в случаите, когато перспективите за конкуренция в инфраструктурата в разумни срокове са малки или липсват, след прилагането на едно или повече решения, които са били сметени за подходящи в миналото.

5.4 Въпреки това, конкретните разпоредби, предложени за този сектор, не покриват някои съществени въпроси, оказващи въздействие върху ефективното и прозрачно осъществяване на свободната конкуренция между операторите и доставчиците на услуги на паневропейския пазар, или някои съществени аспекти на правата на потребителя.

5.5 Първо, следва да се изясни обхвата на „националната сигурност“, която, съгласно член 3 а, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, изменен с Договора от Лисабон, остава „единствено в рамките на отговорността“ на всяка държава-членка.

5.5.1 Това признаване на нерегулирани правомощия ще предостави значителна свобода на действие при установяване на причините и мерките, които, по съображения, касаещи националната сигурност, биха могли да водят до изключения в прилагането на секторните правила и принципи и на правото на конкуренцията, включени в съответните предложения на Комисията.

5.5.2 В сектора на електронните съобщения понастоящем съществуват национални правила, които оставят на държавите-членки правото да определят съобщителни мрежи, услуги, съоръжения и оборудване, извършващи дейности, съществени за националната отбрана и обществената сигурност ⁽¹⁰⁾. В този смисъл, ЕИСК отбелязва, че практиките при изпълнението на проекта „Галилео“ биха могли да бъдат полезни.

⁽¹⁰⁾ За по-подробен анализ по тези въпроси, виж MOREIRO GONZÁLEZ, Carlos J.: „Las cláusulas de Seguridad Nacional“. *Iustel*, 207, стр. 26-31, 53-64.

5.6 С оглед запазване на социалната, икономическа и териториална цялост при създаване на нови мрежови инфраструктури, особено що се отнася до така наречените „мрежи от ново поколение“, обществените органи имат нужда да стимулират икономически и социален напредък и високо ниво на заетост, в съответствие с правото на Общността и демократичните принципи, с оглед създаване на високотехнологичен пазар на електронни съобщения.

5.6.1 Мерките за намеса трябва да служат, с обществено финансиране — особено от местните власти — за засилване на бъдещото внедряване на мрежи от ново поколение, при наличие на гаранции, че това не оказва въздействие върху неутралността на технологиите, и че — в духа на принципа за пропорционалност — се избягва ненужното дублиране на мрежови ресурси.

5.7 По отношение влиянието на предложената регулаторна рамка върху правата на потребителя, в някои случаи ще бъде необходимо да се извърши конкретен анализ на защитата на правото на достъп до услуги от общ икономически интерес⁽¹¹⁾ (което, освен че се признава за основно право в член 36 на Хартата за основните права на ЕС, ще бъде регулирано чрез член 16 от ДЕС и протокол № 9, приложен към Договорите), и защитата на свободната конкуренция, която няма да бъде между целите на ЕС, посочени в член 3 на Договора от Лисабон, но ще бъде субект на *ad hoc* регулиране, съгласно Протокола относно вътрешния пазар и конкуренцията, приложен към Договорите.

5.7.1 Въпреки че ЕИСК приветства факта, че предложението относно универсалната услуга създава механизъм за консултации в държавите-членки, чрез който се гарантира, че на интересите на потребителите ще се обръща необходимото внимание, той изказва съжаление, че нито една от разпоредбите не се отнася до ролята на организираното гражданско общество, когато става дума за консултация и участие в процеса на приемане от компетентните наднационални органи на подходящи мерки, гарантиращи ефективно прилагане на механизмите за консултации в ЕС.

5.7.2 По отношение на физическите аспекти на универсалната услуга, ЕИСК очаква предложенията на Комисията по темата да бъдат публикувани тази година, преди да е дал окончателно своята позиция. Докато това се случи, ЕИСК повтаря отново⁽¹²⁾ основните принципи, които счита за приложими:

- а) достъп до висококачествени услуги на справедливи, уместни и достъпни цени;
- б) бърз обществен ширококолов достъп до информация и модерни далекосъобщителни услуги във всички региони;
- в) достъп за всички потребители, независимо от дохода и географското им местоположение, с право на изравняване на тарифите;

⁽¹¹⁾ Виж становище CESE 267/2008 (прието на 14.2.2008 г.), докладчик: г-н Hencks.

⁽¹²⁾ Становище на ЕИСК, прието на пленарната сесия на 28.2 и 1.3.2001 г. ОВ С 139, 11.5.2001 г., стр. 15.

- г) справедлив и недискриминиращ принос на всички доставчици на далекосъобщителни услуги за поддръжка и усъвършенстване на универсалната услуга;
- д) наличие на конкретни, предсказуеми и адекватни механизми, гарантиращи поддръжването и разширяването на универсалната услуга, в съответствие с технологичното и социалното развитие;
- е) всички допълнителни принципи, считани за необходими от НРО за защита на обществения интерес;
- ж) създаване на форум или обсерватория на електронните съобщения на нивото на Общността, с оглед отчитане мненията на всички участници в икономическата и социалната сфера и на други организации на организираното гражданско общество.

5.7.3 От гледна точка на универсалната услуга, директивата следва да покрива следните аспекти:

- а) нуждата от регулиране на потребителските услуги, предлагани от операторите, включително възможността за налагане на нива за качество на потребителската услуга, когато услугата започне да се влошава;
- б) определянето на наказателни клаузи, така че да се осигури по-голяма правна сигурност;
- в) изменения на договорите;
- г) минимални нива на качество за някои аспекти, даващи правомощия на НРО да налагат минимални нива на качество за всички услуги, ако го желаят;
- д) изготвяне на подробни фактури и подобрени ценови услуги, при наличие на гаранции, че фактурите включват разбивка на всички услуги извън сферата на електронните съобщения;
- е) съвместната продажба на услуги и терминали, която следва да бъде обект на по-прозрачни договорни споразумения.

5.7.4 Повишаването на защитата на потребителите, предвидена в предложението за универсалната услуга, не гарантира изцяло високо ниво на защита на потребителите, както се изисква от член 153 от Договора за създаването на Европейската общност, тъй като предложението не спазва общия принцип, според който абонатите имат правото да прекратят по всяко време, без неустойка, договорите си с доставчиците на електронни съобщителни мрежи и услуги.

5.7.5 Въпреки това, съществуват някои аспекти, за които тази защита е подобрена, като:

- ценова информация с прозрачни, актуализирани или сравними тарифи и информация за предлаганите видове услуги;
- реформата на Регламент (ЕО) № 2006/2004, която прави възможно международното сътрудничество, с оглед предотвратяване на нежелателни практики като „фишинг“⁽¹³⁾, „сайбърстокинг“ и „спуфинг“.

⁽¹³⁾ Вид измама, която включва придобиване на данни за банковите сметки на лице, без негово знание, с цел достъп до тях и отклоняване на средства.

5.8 ЕИСК счита, че по отношение на неприкосновеността на електронните съобщения предложението представлява стъпка напред спрямо съществуващото законодателство. Комитетът призовава Комисията да повиши поверителността на съобщенията, които се осъществяват чрез публични съобщителни мрежи и публично достъпни електронни съобщителни услуги, и на съответните данни за трафика, в съответствие с критериите, предвидени в съдебната практика на Съда на Европейските общности ⁽¹⁴⁾.

5.8.1 ЕИСК подкрепя укрепването на регулирането на основните права, отнасящи се до електронните съобщения, като защитата на неприкосновеността на личния живот, защитата на личните данни, тайната на съобщенията и поверителността, и някои търговски аспекти, отнасящи се до интелектуалната собственост.

5.8.2 Когато става дума за сигурност ⁽¹⁵⁾, следва да се приемат подходящи мерки за гарантиране на мрежовата сигурност ⁽¹⁶⁾ и

за използване на достатъчно надежден шифрован материал, така че да се повиши защитата на неприкосновеността на личния живот.

5.8.3 ЕИСК счита за положително прилагането на защитата по тази директива за обществени съобщителни мрежи, поддържащи устройства за събиране на данни и за идентификация (включително безконтактни устройства, като системи за радиочестотна идентификация — RFID) ⁽¹⁷⁾.

5.9 Що се отнася до нежеланите търговски съобщения (спам), ЕИСК припомня ⁽¹⁸⁾ убеждението си, че законодателството следва да се основава еднозначно на принципа на предварителното съгласие на потребителя: интересът на потребителя е този, който трябва да е господстващ с оглед предотвратяване на нежелани търговски съобщения. Следователно, следва да се вземат всички необходими мерки за гарантиране спазването на този принцип, като там, където е приложимо, се въвеждат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

Брюксел, 29 май 2008 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹⁴⁾ В частност, вж. Решение на СЕО от 29.1.2008 г. (дело C-275/06).

⁽¹⁵⁾ ЕИСК е в процес на изготвяне на становище (INT/417) DT R/CESE 480/2008 относно „Борба срещу измамите и фалшифицирането на непарични платежни средства“.

⁽¹⁶⁾ Виж становище „Мрежа и информационна сигурност“, докладчик: г-н Retureau, ОВ С 48 от 20.2.2002 г., стр. 20.

⁽¹⁷⁾ Виж становище „Радиочестотна идентификация (RFID)“ докладчик: г-н Morgan, ОВ С 256 от 27.10.2007 г., стр. 66.

⁽¹⁸⁾ Становище, прието на пленарната сесия на 24 и 25 януари 2001 г., ОВ С 123, 25.4.2001 г., стр. 53.